

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ УКРНОІВІ
01.05.2026 № 113/2026

МІНЕКОНОМІКИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ОРГАН ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
ДЕРЖАВНА ОРГАНІЗАЦІЯ
«УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ОФІС
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ІННОВАЦІЙ»
(УКРНОІВІ)
АПЕЛЯЦІЙНА ПАЛАТА

вул. Дмитра Годзенка, 1, м. Київ, 01601, тел.: +380 44 209-27-06, +380 67 501-05-95
e-mail: office@nipo.gov.ua, <https://www.nipo.gov.ua>, кодзгідноз ЄДРПОУ: 44673629

Р І Ш Е Н Н Я

26 березня 2026 року

Колегія Апеляційної палати УКРНОІВІ, затверджена розпорядженням голови Апеляційної палати Білоцьким В. В. від 24.07.2025 № Р-АП/118-25, у складі головуючого Костенко І. А. та членів колегії Кронди О. Ю., Попова В. В., за участю секретаря засідання Костенко І. А., розглянула заперечення Михаленка Олександра Дмитровича проти рішення УКРНОІВІ від 08.01.2025 про відмову в реєстрації торговельної марки «HEMP SAFE, комб.» за заявкою № m 2022 06801.

Представник апелянта – Пузько О. А.
Представник УКРНОІВІ – Гончарова Н. В.

Заперечення апелянта – Михаленка Олександра Дмитровича (далі – апелянт), подано на підставі абзацу першого пункту 1 статті 15 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» (далі – Закон), згідно з яким заявник має право оскаржити рішення НОІВ за заявкою в судовому порядку або до Апеляційної палати протягом двох місяців від дати одержання рішення НОІВ чи копій матеріалів, затребуваних відповідно до пункту 3 статті 10 цього Закону.

Апелянт не погоджується з рішенням УКРНОІВІ від 08.01.2025 про відмову в реєстрації торговельної марки «HEMP SAFE, комб.» за заявкою № m 2022 06801 для всіх зазначених послуг 43 класу Міжнародної класифікації

товарів і послуг для реєстрації знаків (далі – МКТП), прийнятим на підставі висновку експертизи про те, що заявлене позначення не відповідає умовам надання правової охорони, які встановлені пунктом 1 статті 5 Закону і зазначені у розділі II Правил складання, подання заявки на торговельну марку, заявки на міжнародну реєстрацію торговельної марки та проведення експертизи заявки на торговельну марку, міжнародної реєстрації торговельної марки з поширенням на Україну, затверджених наказом Міністерства економіки України від 06.08.2024 № 19889 (далі – Правила), для всіх заявлених товарів і/або послуг 43 класу МКТП, оскільки суперечить публічному порядку, загальновизнаним принципам моралі (пункт 1 статті 5 Закону; пункт 5 глави 1 розділу II Правил), та наводить такі доводи.

В запереченні апелянт надає роз'яснення щодо змісту заявленого позначення та відмежування словесного елемента «HEMP» від понять «канабіс», «марихуана» та «гашиш».

Термін «HEMP» у міжнародній практиці (США, ЄС, ООН) означає технічну (промислову) коноплю, тобто сорти рослин *Cannabis sativa* L., які містять не більше 0,3 % тетрагідроканабінолу (ТГК) (у США) або не більше 0,2 % ТГК (у ЄС), не мають психоактивної дії та використовуються для промислових, харчових, косметичних і медичних цілей без наркотичного ефекту.

В українському законодавстві визначення, яке повністю відповідає міжнародному терміну «HEMP», міститься у Законі України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державного регулювання обігу рослин роду коноплі (*Cannabis*) для використання у навчальних цілях, освітній, науковій та науково-технічній діяльності, виробництва наркотичних засобів, психотропних речовин та лікарських засобів з метою розширення доступу пацієнтів до необхідного лікування», згідно з яким технічні коноплі – це рослини роду *Cannabis sativa* L. з вмістом ТГК не більше 0,2 % (до 2027 року) або не більше 0,3 % (після 2027 року), які використовуються в дозволених цілях і не вважаються наркотичними засобами.

На думку апелянта, зазначене доводить, що термін «HEMP» однозначно відповідає визначенню «технічна конопля».

Термін «канабіс» має два значення залежно від контексту. У ширшому науково-ботанічному сенсі він охоплює всі рослини роду *Cannabis* (*Cannabis sativa* L., *Cannabis indica*, *Cannabis ruderalis*) – включно як з технічною коноплею (hemp), так і з психоактивними сортами.

Натомість у вузькому правовому або публічному контексті (зокрема, у Постанові КМУ № 770 «Про затвердження Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів») термін «канабіс» часто використовується як синонім до марихуани, тобто сушених частин *Cannabis* з високим вмістом ТГК, що мають психоактивну дію та підпадають під контроль обігу як наркотичні засоби.

Термін «марихуана» у міжнародному та українському праві вживається для позначення висушених квітів, листя, стебел і насіння *Cannabis sativa* L. або

Cannabis indica, які мають високий вміст ТГК (зазвичай 5-25 %) і мають психоактивну дію. Згідно з Постановою КМУ № 770 канабіс (марихуана) включений до Списку I наркотичних засобів, обіг яких заборонено, за винятком строго ліцензованого медичного або наукового використання.

Гашиш – це продукт, що утворюється шляхом збирання і пресування смоли (трихомів) з квіткових частин канабісу з високим ТГК. В ньому вміст ТГК зазвичай становить 20-60 % і більше. Гашиш також включено до Списку I Постанови КМУ № 770 як наркотичний засіб.

HEMP (технічна конопля) принципово відрізняється від канабісу, марихуани й гашишу: вона містить надзвичайно низьку концентрацію тетрагідроканабінолу – не більше 0,2-0,3 %, не чинить психоактивного впливу, не придатна для виготовлення наркотичних засобів і дозволена до обігу відповідно до Закону України № 3528-IX.

З технічної коноплі (hemp) отримують низку продуктів, які дозволені до використання в харчовій промисловості та часто зустрічаються у складі здорового харчування.

З технічної коноплі отримують такі харчові продукти та інгредієнти, як: насіння конопель; конопляна олія; конопляне борошно; конопляний білок; конопляне молоко; конопляні снеки, батончики, пасти; конопляні чай та настої з листя або квітів коноплі.

З технічної коноплі (hemp) також добувається CBD (canabidol) – канабідол.

CBD не входить до списку наркотичних або психотропних речовин, його легальне застосування в Україні підтверджується також практикою декларування харчових продуктів і косметики, що містять CBD, відповідно до законодавства про безпечність харчових продуктів, зокрема відповідно до Закону України від 23.12.1997 № 771/97-ВР «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів».

Отже, використання словесного елемента «HEMP» у складі заявленого позначення є цілком законним і не суперечить публічному порядку та загально визнаним принципам моралі.

Стилізоване зображення листка у складі позначення саме по собі не має ознак пропаганди наркотичних засобів. Воно сприймається як елемент, що асоціюється з технічною коноплею лише у контексті поєднання з написом «HEMP» і не викликає асоціацій із забороненими речовинами та не має на меті пропаганду їхнього вживання. Зазначене зображення виконує інформативну функцію – вказує на походження або склад товару (зокрема, на основі рослинної сировини).

Як докази на користь реєстрації заявленого позначення апелянтом надано інформацію про те, що в м. Київ вже діє три кафе під вивіскою «HEMP SAFE».

Вивіски цих кафе, що містять заявлене позначення, розміщені відповідно до чинного законодавства України – за наявності дозволу. Згідно зі статтею 8 частини 1 Закону України «Про рекламу» в рекламі забороняється поширювати інформацію, яка суперечить законодавству, завдає шкоди здоров'ю або життю людей або порушує загально визнані норми моралі.

Відповідно до пункту 2 Типових правил розміщення зовнішньої реклами, затверджених Постановою КМУ від 29.12.2003 № 2067 розміщення реклами здійснюється з дотриманням вимог законодавства, зокрема щодо недопущення інформації, яка суперечить публічному порядку або нормам моралі.

Факт офіційного погодження і розміщення вивісок «HEMP SAFE» свідчить про те, що компетентні органи не вбачають в них порушення законодавства, аморальності чи ознак пропаганди наркотичних засобів.

Відсутність будь-яких проваджень свідчить про те, що надання цими кафе послуг 43 класу МКТП з використанням заявленого позначення не суперечить публічному порядку та загально визнаним принципам моралі.

З огляду на наведене, апелянт просить скасувати рішення від 08.01.2025 про відмову в реєстрації торговельної марки «HEMP SAFE, комб.» за заявкою № м 2022 06801 та зареєструвати заявлене позначення для всього заявленого переліку послуг 43 класу МКТП.

В обґрунтування своєї позиції представник УКРНОІВІ зазначив, що експертиза заявленого позначення проводилась відповідно до пункту 1 статті 5 Закону з урахуванням пункту 6 глави 1 розділу II Правил.

Під час проведення експертизи позначення за заявкою № м 2022 06801 експертом було направлено повідомлення від 16.04.2024 вих. № 69865/ЗМ/24 про можливу відмову в реєстрації заявленого позначення.

12.12.2024 № Вх-51858/2024 надійшла мотивована відповідь з доводами на користь реєстрації позначення для послуг 43 класу МКТП.

Наведені у мотивованій відповіді доводи не були визнані обґрунтованими, тому експертом підготовлено висновок експертизи про невідповідність заявленого позначення умовам надання правової охорони для всіх заявлених товарів і/або послуг на тій підставі, що воно не відповідає умовам надання правової охорони, які встановлені пунктом 1 статті 5 Закону і зазначені у розділі II Правил, для всіх заявлених товарів і/або послуг, а саме:

суперечить публічному порядку та загально визнаним принципам моралі (пункт 1 статті 5 Закону; пункт 5 глави 1 розділу II Правил).

До складу позначення входить словесний елемент «HEMP» (з англ., «конопля, гашиш») та стилізоване зображення листка рослини коноплі.

Коноплі (Cannabis) – однорічні трав'янисті рослини, зі стебел яких виготовляють прядиво, а з насіння видобувають олію та гашиш (наркотичну речовину).

Канабіс (лат. Cannabis) – узагальнена назва, що об'єднує ряд психоактивних речовин, одержуваних з частин квітучих рослин роду коноплі, також відомий як марихуана.

Розповсюдження, продаж чи зберігання марихуани в Україні є незаконним. Канабіс, смола канабісу, екстракти та настойки канабісу входять до списку «Особливо небезпечні наркотичні засоби, обіг яких заборонено».

Використання заявленого комбінованого позначення (поєднання зображувальної частини із словесною «HEMP SAFE») як торговельної марки

може бути негативно сприйняте у суспільстві як опосередковане пропагування та популяризація вживання вищезгаданої речовини, підштовхувати до її застосування і, отже, завдати шкоди суспільству.

На підставі висновку експертизи УКРНОІВІ прийнято рішення від 08.01.2025 про відмову в реєстрації торговельної марки «HEMP SAFE, комб.» за заявкою № т 2022 06801.

Пунктом 1 глави 3 розділу II Регламенту Апеляційної палати Національного органу інтелектуальної власності, затвердженого наказом Міністерства економіки України від 23.11.2023 № 17768 (далі – Регламент), встановлено, що розгляд заперечення по суті передбачає встановлення наявності або відсутності підстав для скасування рішення НОІВ щодо заявки, за якою подано заперечення, у межах мотивів, викладених у запереченні чи під час його розгляду, та на підставі зібраних у справі за запереченням матеріалів.

Відповідно до пунктів 11 і 12 глави 3 розділу II Регламенту колегія Апеляційної палати з метою з'ясування обставин, якими обґрунтовуються вимоги апелянта та які необхідно встановити для прийняття рішення, заслухала пояснення представника апелянта та представника УКРНОІВІ, з'ясувала обставини, на які посилається апелянт як на підставу своїх вимог і заперечень, та перевірила їх доказами, що містилися у запереченні (Вх. від 22.07.2025 № Вх-38733/2025), копіях матеріалів заявки № т 2022 06801, та встановила таке.

Заявлене на реєстрацію за заявкою № т 2022 06801 позначення є комбінованим. Словесний елемент виконаний заголовними літерами латиниці у два рядки. Словесний елемент вписаний у коло темного забарвлення, зліва, на рівні початкових літер розміщено зображення листя рослини, що нагадує коноплі. Позначення подане на реєстрацію без зазначення кольору для послуг 43 класу МКТП, а саме: «Послуги із забезпечування їжею та напоями; послуги закладів громадського харчування; кейтерингові послуги щодо забезпечування їжею та напоями; надавання інформації та порад щодо приготування страв; наймання (орендування) обідніх та банкетних залів; орендування приміщень для зустрічей; послуги барів, нічних барів, пивбарів; послуги їдалень, закусточних, буфетів, шинків, пельменних; послуги кафе, кафе-кондитерських, кав'ярень, кафетеріїв; послуги снєк-барів, чайних, кальянних, суші-барів, піцерій; послуги персонального шеф-кухаря; послуги ресторанів; послуги ресторанів самообслуговування; послуги фаст-фудів; послуги ресторанів японської кухні; послуги ресторанів, що спеціалізуються на стравах з локшини удон та соба; послуги снєк-барів; прикрашання кондитерських виробів; прикрашання харчових продуктів; прокат диспенсерів для питної води; прокат обладнання для куховарення; прокат пересувних будівель, в тому числі пересувних закладів харчування; прокат стільців, столів, столової білизни, скляного посуду; створювання композицій з харчових продуктів; попереднє замовляння місць в

ресторанах, барах і кафе; послуги перемісних пунктів громадського харчування; наймання (прокат) кухонного обладдя».

Відповідно до пункту 1 статті 5 Закону правова охорона надається торговельній марці, яка не суперечить публічному порядку, загально визнаним принципам моралі, вимогам Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» та на яку не поширюються підстави для відмови в наданні правової охорони, встановлені цим Законом.

Згідно з пунктом 6 глави 1 розділу II Правил, торговельна марка вважається такою, що суперечить публічному порядку, загально визнаним принципам моралі, якщо вона, зокрема, містить зображення, слова та/або вирази, що пропагують уживання наркотичних засобів, психотропних речовин.

З метою з'ясування обставин, якими апелянт обґрунтовує свої вимоги та які необхідно встановити для прийняття рішення, колегія Апеляційної палати дослідила заявлене позначення на предмет того, чи суперечить воно публічному порядку, загально визнаним принципам моралі, а саме: чи може бути негативно сприйняте у суспільстві як опосередковане пропагування та популяризація вживання конопель, гашишу, підштовхувати до їх застосування і, отже, завдати шкоди суспільству.

На сьогоднішній день терміни «публічний порядок» та «принципи моралі» законодавством України не визначено. Однак, статтею 228 Цивільного кодексу України правочин вважається таким, що порушує публічний порядок, якщо він був спрямований на порушення конституційних прав і свобод людини і громадянина, знищення, пошкодження майна фізичної або юридичної особи, держави, Автономної Республіки Крим, територіальної громади, незаконне заволодіння ним.

Виходячи з наданих Великим тлумачним словником сучасної української мови тлумачень термінів «публічний», «порядок» та «мораль», публічний порядок – це публічно-правові відносини, які визначають основи суспільного ладу держави; мораль – система норм і принципів поведінки людей у ставленні один до одного та до суспільства.

Мораль у перекладі з латинської мови – це одна з форм суспільної свідомості, соціальний інститут, що виконує функцію регулювання поведінки людей у всіх без виключення областях життя. Вона представляє відому сукупність історично та життєво прийнятих принципів, поглядів, оцінок, переконань і заснованих на них норм поведінки, що визначають і регулюють відносини людей однієї до одної, суспільства, держави, сім'ї, колективу, класу, навколишньої дійсності.

«Мораль (лат. *moralis* – моральний, від *mores* – звичаї) – духовно-культурний механізм регуляції поведінки особистості та соціальних груп за допомогою уявлень про належне, в яких узагальнені норми, цінності, зразки поведінки, принципи ставлення до інших індивідів та соціальних груп».

Отже, сутність поняття «публічний порядок», що включене до пункту 1 статті 5 Закону, визначається через основні права і свободи людини та

суспільства в цілому, які базуються на положеннях загального законодавства України та спеціального законодавства щодо правової охорони торговельних марок.

Суперечність заявленого позначення публічному порядку має установлюватися, зокрема, з урахуванням: переліку товарів і послуг, для яких позначення заявляється на реєстрацію; передбачуваного кола споживачів цих товарів (послуг); фактів, обставин і відомостей, які можуть свідчити на користь реєстрації торговельної марки.

Водночас поняття «публічний порядок» охоплює, зокрема, засади правопорядку, спрямовані також і на охорону здоров'я населення, запобігання поширенню наркотичних засобів та недопущення пропаганди їх використання.

З метою встановлення семантичного значення заявленого позначення колегія звернулася до доступних інформаційних джерел та встановила таке.

Джерело <https://dictionary.cambridge.org/uk/dictionary/english-ukrainian/hemp> визначає слово «hemp» як рослину, з якої отримують грубе волокно, що використовується для виготовлення мотузок, сумок, вітрил тощо, та наркотик канабіс (гашиш або марихуана).

Джерело <https://vocabulary.com.ua/vocabulary/hemp> вказує, що англійське слово «hemp» означає «конопля», «гашиш», «марихуана», «пенька», «мотузка».

Джерело <https://dictionary.cambridge.org/uk/dictionary/english-ukrainian/cafe> перекладає café як: кав'ярня.

Отже, семантика заявленого позначення прямо означає – «конопляне кафе», про що апелянтом зазначено і в описі торговельної марки «hemp café – вигадане, фантазійне словосполучення, у перекладі з англійської: конопляне кафе».

Аналізуючи доступні джерела інформації колегія встановила, що слово «hemp» для пересічного споживача буде асоціюватися з коноплею як психоактивною речовиною, навіть якщо апелянтом закладено інший сенс у заявлене позначення.

Правові та організаційні засади державної політики щодо обігу в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, порядок державного контролю, повноваження органів виконавчої влади, права та обов'язки фізичних і юридичних осіб у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів регулюються Законом України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори».

У запереченні апелянт наголошував на тому, що слово «hemp» означає технічну (промислову) коноплю.

Згідно зі статтею 1 зазначеного Закону, коноплі для промислових цілей – рослини роду коноплі (*Cannabis*), вирощені з кондиційного і сертифікованого насіння не нижче другої генерації, що належать до групи культур сільськогосподарських рослин, які використовуються для промислових цілей, вміст концентрації тетрагідроканнабінолу у висушеній соломі яких не перевищує 0,3 відсотка.

Водночас використання слова «hemp» як терміна, що позначає промислові коноплі, в нормативно-правових актах України не виявлено.

Колегія Апеляційної палати констатує, що правове регулювання обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів в Україні передбачає суворі обмеження щодо їх виробництва, розповсюдження та реклами.

Колегія вважає, що в українському суспільстві зазначений термін буде асоціюватися із загальною назвою – «коноплі», що напряду асоціюється з наркотичними засобами, обіг яких обмежений або заборонений.

У зв'язку з цим наявність словесного елемента «HEMP» у складі заявленого позначення може сприйматися як популяризація розповсюдження та використання наркотичних речовин та може формувати позитивне ставлення до поширення товарів та послуг із застосуванням речовин, обіг яких обмежено.

У поєднанні зі словом «SAFE» заявлене позначення може створювати уявлення про заклад, діяльність якого пов'язана з реалізацією та вживанням наркотичних речовин, що містять у складі коноплі.

Колегія Апеляційної палати проаналізувала надану апелянтом до заперечення інформацію про діяльність закладу «HEMP SAFE» та інформацію, наведену на вебсайті закладу <https://www.hempsafe.com.ua/>.

З наведеного вбачається, що «місія закладу – популяризувати натуральні продукти та корисні властивості конопель, відкриваючи людям новий підхід до енергії, відновлення та балансу».

Водночас колегії Апеляційної палати не надано документів, які підтверджують використання в продуктах харчування безпечної промислової коноплі.

Колегія Апеляційної палати вважає, що твердження апелянта про те, що «hemp» означає виключно технічні коноплі, не спростовує той факт, що при сприйнятті словосполучення «HEMP SAFE» та зображення листя, схожого на листя коноплі, пересічний споживач розмежує технічні та наркотичні види коноплі.

Для сприйняття слова «hemp» у значенні коноплі для промислових цілей пересічному споживачу потрібні спеціальні знання, втім як сприйняття позначення формується з урахуванням загальновідомих асоціацій, а не спеціальних знань.

Твердження апелянта про те, що термін канабіс має кілька значень і сприймається по-різному залежно від контексту, не доводить того, що заявлене позначення буде сприйняте споживачами у контексті споживання корисних продуктів харчування.

Використання слова «hemp» у назві закладу харчування буде рекламувати та асоціюватися зі споживанням продуктів, що вміщують наркотичні речовини, як соціально схвалюване.

Оскільки заявлене позначення не містить вказівок на корисні продукти харчування із вмістом коноплі (CBD без ТГК), то воно може створювати небажані очікування щодо її складу.

На думку колегії Апеляційної палати, заявлене позначення створює асоціацію з коноплею як речовиною, що підлягає правовим обмеженням. У поєднанні із напрямом послуг, для яких заявлене позначення, така асоціація може формувати позитивне сприйняття закладу громадського харчування, в назві якого міститься заклик до тематики, яка має правові обмеження.

Колегія Апеляційної палати вважає, що заявлене позначення може сприйматися споживачами як провокаційне та привертати увагу до канабіс-культури, оскільки не несе в собі інформації про безпечний продукт.

У зв'язку з цим, колегія Апеляційної палати вважає, що заявлене позначення належить до позначень, які відповідно до пункту 5 глави 1 розділу II Правил можна віднести до таких, що суперечать публічному порядку та загальноновизнаним принципам моралі.

Отже, до заявленого позначення має бути застосована підстава для відмови в наданні правової охорони, зазначена в пункті 1 статті 5 Закону.

Дослідивши матеріали справи в межах мотивів заперечення, колегія Апеляційної палати дійшла висновку про відсутність підстав для задоволення заперечення.

За результатами розгляду заперечення, керуючись Законом України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», Регламентом Апеляційної палати Національного органу інтелектуальної власності, затвердженим наказом Міністерства економіки України від 23.11.2023 № 17768, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 04.01.2024 за № 21/41366, колегія Апеляційної палати

в и р і ш и л а:

1. Відмовити Михаленку О. Д. у задоволенні заперечення.
2. Рішення УКРНОІВІ від 08.01.2025 про відмову у реєстрації торговельної марки «HEMP SAFE, комб.» залишити чинним.

Рішення Апеляційної палати набирає чинності після складання його повного тексту та затвердження наказом Державної організації «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій». Затверджене рішення Апеляційної палати може бути оскаржене в судовому порядку протягом двох місяців від дати його одержання.

Головуючий колегії
Члени колегії

І. А. Костенко
О. Ю. Кронда
В. В. Попов

